

Risto Savin: o p. 13. Pet pesmi; o p. 20. Tri pesmi. Celje. Goričar in Leskovšek.

Risto Savin — posebno znan po svoji operi «Lepa Vida» — se je podal v javnost v dveh zvezkih solonapevov na Župančičeva besedila. Da je kompozistu njegova muza bila večkrat milostna, kažejo mnoge njegove skladbe, kakor n. pr. «Sarabanda» za klavir, moški zbor «Kosa» (—eden redkih zborov, kjer je solo v zbor vpeljan karakteristično), njegova «Predsmrtnica» v as-duru itd. Če vzamemo izdajo op. 13, smemo biti z njo zadovoljni, zlasti radi prve, tretje in četrte pesmi.

Ne posebno umetne, a vendar modernizirane pesmi tega zvezka so v svoji koncepciji in izdelavi toliko izrazite, da zadovoljijo tudi v poslušanju nekoliko razvajeno uho. Prva pesem se poslužuje enotaktnega motiva, ki je sam na sebi skromen, kakor je tudi le malo umetno rabljen, kljub vsemu pa zmožen, dobro podati določen umetniški vtis. Lepša še postane skladba od besed «In nikogar ni» do konca, razen onih dveh taktov z dominantnimi harmonijami e-dura. Stran 3., drugi sistem ima najbrž v prvem taktu na drugo polovico 3. in 4. dobe pogoške. Mesto **a** dis igray desnica **gis** dis in mesto **eis** as bodi **dis gis**. Da je v 3. sistemu na drugo polovico 3. dobe treba pravilno igrati **cis e** in v prihodnjem taktu na tretjo dobo **e**, ugane lahko vsak sam.

«Svetla noč» je imela že srečo, da je bila dobro komponirana od Antona Svetka — morda celo malo bolj sintetično. Risto Savin jo je komponiral bolj na široko s figurativno izdelanim klavirskim partom, medtem ko je klavirski del pri Svetku bolj nasičen. Proti koncu pesmi rabi Savin razpotegnjene note, ki so zanj posebno značilne.

Zanimiva je «Márica», zlasti stran 9. Pevni glas je na tej strani posebno izrazit, kakor je Savin sploh v deklamaciji bolj originalen kakor so po večini drugi komponisti.

Zadnja pesem po svoji koncepciji spominja na Straussovo «Cecilijo», dasi ne vseskozi. Samo glavni vtis. Na strani 11. bi bilo neprimerno boljše, če bi se v prvem taktu prvega sistema bilo tiskalo mesto **ces=c!** Težko bi me kdo spravil do tega, da na tem mestu igram **ces**. Konec bi bil lahko nekoliko boljši.

Najšibkejša pesem v tem zvezku je druga, v kateri se tekst in glasba niti ne krijeta, kaj še, da bi ga glasba poglobljala.

Če vzamemo op. 20 in ga primerimo s prejšnjim, bomo kmalu prišli do spoznanja, da je izdaja, o kateri sem govoril zgoraj, brezprimerno boljša. Medtem ko večina pesmi v op. 13 vendar nekaj nudi, je tukaj ravno narobe. Pesmi so dolgovezne, imajo neinteresantno spremljevanje in se v nobenem oziru ne dajo primerjati s kompozicijami na isto besedilo, ki so bile izdane pred temi. To velja zlasti od prve in zadnje. Srednja pesem ima vsaj en domislek, ki ga komponist izpelje, vendar estetično pesem ni dovolj izdelana. Ne more se reči, da bi Risto Savin s tem izdanjem kaj doprinesel k obogatitvi ali celo k razvoju slovenske solopesmi, medtem ko se da trditi o op. 13 vsaj prvo. Takih izdanj ne bo kmalu preveč.

Marij Kogoj.